

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Dan Gorga

2023-03-03

Svar på remiss - EU-kommissionens förslag till förordning om förpackningar och förpackningsavfall (Dnr KS2022/2551-2)

Sammanfattning

Förpackningsförordningen är tänkt att ersätta det tidigare förpackningsdirektivet. Om Kommissionens förslag godkänns innebär det att regleringen går från att sätta ramarna för nationell lagstiftning till att gälla direkt i alla medlemsländer oberoende av nationell lagstiftning.

Kungälv kommun välkomnar en hög ambitionsnivå avseende regleringen av förpackningar och förpackningsavfall och att EU reglerar gemensamma grundläggande krav och mål avseende förpackningar och förpackningsavfall. Kungälv kommun anser dock att det är viktigt att EU lämnar åt de enskilda medlemsstaterna att själva bäst avgöra hur de gemensamma kraven ska omsättas i nationell reglering samt hanteras och verkställas på nationell nivå. Av nämnda anledningar avstyrker Kungälv kommun Kommissionens förslag om att ändra status från direktiv till förordning avseende regleringen av förpackningar och förpackningsavfall. Förvaltningens ställningstagande går i linje med branschorganisationen Avfall Sveriges bedömning.

Kungälv kommun välkomnar målet med förordningen om att minska mängden förpackningar med 15 procent till 2040, vilket skulle innebära en total minskning av avfallet inom EU med 37 procent. Särskild då vikt läggs vid att minska mängden plastförpackningar.

Juridisk bedömning

Förpackningsförordningen är tänkt att ersätta det tidigare förpackningsdirektivet. Om Kommissionens förslag godkänns innebär det att regleringen går från att sätta ramarna för nationell lagstiftning till att gälla direkt i alla medlemsländer oberoende av nationell lagstiftning.

Förvaltningens bedömning

Den stora skillnaden mellan nuvarande EU-direktiv 94/62/EG om förpackningar och en EU-förordning är att en EU-förordning är direkt tillämplig i medlemsstaterna och gäller direkt enligt sin lydelse. Nationell lagstiftning kan endast komplettera en EU-förordning.

Centrala delar av förslaget till EU-förordning rör förpackningsutformning och återvinningsbarhet. Detta med en parallell till hur batteridirektivet också går från direktiv till förordning. Kommunernas branschorganisation som Kungälv också är med i, Avfall Sverige

ställdes sig positiva till en batteriförordning eftersom produkters utformning och återvinningsbarhet då likriktas för hela EU-marknaden. Förvaltningens ställningstagande gällande förordning om förpackningar går i linje med branschorganisationen Avfall Sveriges bedömning.

Förebyggande av uppkomsten av förpackningsavfall, en fullgod utsortering, insamling och återvinning av förpackningsavfall är viktiga delar i att fullfölja principen om ett förlängt ekonomiskt producentansvar. På motsvarande sätt som kommunen har ett heltäckande operativt och finansiellt ansvar för borttransport, återvinning och bortskaffande av kommunalt avfall och annat avfall under kommunalt ansvar behöver producentansvaret för förpackningsavfall vara ett ansvar som är heltäckande operativt och/eller finansiellt. I annat fall hamnar avfallet felaktigt i kommunens avfallshantering med en följd att kommunen felaktigt behöver finansiera insamling och hantering av avfallet.

Ett heltäckande producentansvar är också en viktig del i att uppfylla avfallshierarkin samt EUs materialåtervinningsmål.

Utöver avfallshierarkin och återvinningsmål är ett heltäckande producentansvar också en viktig del i att uppfylla miljöbalkens resurshushållningsprincip samt klimatmål på nationell nivå, EU-nivån och global nivå.

Kungälv kommun välkomnar en hög ambitionsnivå avseende regleringen av förpackningar och förpackningsavfall och att EU reglerar gemensamma grundläggande krav och mål avseende förpackningar och förpackningsavfall. Kungälv kommun anser dock att det är viktigt att EU lämnar åt de enskilda medlemsstaterna att själva bäst avgöra hur de gemensamma kraven ska omsättas i nationell reglering och hanteras och verkställas på nationell nivå.

Av nämnda anledningar avstyrker Kungälv kommun Kommissionens förslag om att ändra status från direktiv till förordning avseende regleringen av förpackningar och förpackningsavfall.

Kungälv kommun välkomnar målet med förordningen om att minska mängden förpackningar med 15 procent till 2040, vilket skulle innebära en total minskning av avfallet inom EU med 37 procent. Särskild då vikt läggs vid att minska mängden plastförpackningar.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Kommunfullmäktiges strategiska mål ”Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan” och ”Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning” påverkas av förslaget från EU-kommissionen. Förpackningar ska kunna återanvändas och återvinnas i högre utsträckning och framför allt ska de bli färre. Det är budskapet i EU-kommissionens förslag till ny reglering.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Remissen berör främst mål 12 för hållbar utveckling, *Hållbar konsumtion och produktion*.

Målet med förordningen är att minska mängden förpackningar med 15 procent till 2040, vilket skulle innebära en total minskning av avfallet inom EU med 37 procent. Detta ger mindre avfall och stora klimatvinster.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Kommunen har en viktig roll när det gäller att påverka flödena av hushållens avfall, så att avfallshanteringen kan utvecklas i enlighet med målen i avfallsplanen. I avfallsplanen är ett av målen att avfallet från hushåll ska minska med 30 % per invånare samt att plastavfallet från hushåll ska minska med 50 % per invånare. Om förordningens mål uppfylls så leder det till att mängden förpackningar minskas med 15 % vilket även påverkar kommunens avfallsplan.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Kommissionen föreslår en rad nya och förtydligade krav och förbud som påverkar medborgarna i Kungälv så som enhetlig märkning: Varje förpackning ska ha en märkning som visar vad förpackningen är tillverkad av och i vilken avfallsström den hör hemma. Avfallsbehållare ska ha samma märkning. Detta gör det enklare att återvinna förpackningar.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

Förändringar i lagstiftning kan påverka medarbetarna på olika sätt då detta kan leda till förändringar och utökade arbetsuppgifter beroende på vad som beslutas. Någon nämnare analys är svår att göra utifrån Kommissionens förslag.

Ekonomisk bedömning

Förpackningsförordningen är tänkt att ersätta det tidigare förpackningsdirektivet. I förslaget finns krav på producentansvariga organisationer i relation till principen om förlängt ekonomiskt producentansvar. Det är grundläggande och viktigt att det säkerställs att ett fullt operativt och/eller finansiellt ansvar verkställs av producentansvariga organisationer. Ett heltäckande ansvar för producenter ansvariga för förpackningar bör regleras. Detta innebär att det i EU-regleringen av förpackningar och förpackningsavfall behöver tydliggöras att producentansvaret för förpackningar inte endast innefattar kostnader för insamling och materialåtervinning av förpackningsavfall utan även för energiåtervinning och annan behandling av det förpackningsavfall som inte kan destinerats till materialåtervinning.

Förslag till beslut

1. Upprättad tjänsteskrivelse antas som Kungälvs kommuns svar på remissen.

Anders Holm
Sektorchef samhälle och utveckling

Marcus Spovell
Verksamhetschef Teknik

Expedieras till: Sofia Samuelsson, Dan Gorga; Renhållningsenheten.

För kännedom till: Marcus Spovell, Verksamhetschef Teknik.